

ТОШКЕНТ ХАЖИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТОБЛАСТ ВА ШАҲАР
КОМИТЕТЛАРИ, МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ
ОБЛАСТ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 47 (538)

3

МАРТ
ШАНБА

1956 йил

БАҲОСИ
20 ТИПИН.

Коммунистик қурилишнинг буюк программаси

Шу кунларда областимиз меҳнаткашлари бarcha совет кишилари билан биргаликда шонли Коммунистик партияимиз XX с'ездининг қарорларини зўр иштиёқ ва чуқур мамнуният билан ўрганмоқдалар. Халқимиз с'езд қарорларида ўзининг янада порлоқ истиқболини, Коммунистик партия ва Совет давлати халқнинг бахт-саодати учун нақадар буюк гaмхўрлик қилаётганлигини ҳарқатонгидан ҳам равшанроқ кўрмоқда.

КПСС XX с'езди давом этган кунларда совет кишиларининг ва бarcha прогрессив инсониятнинг бутун диққат-этибори Москва—Батта Кремль саройида бўлиб, Чунки, бу ерда миллионларнинг умид-орзулари, халқимизнинг порлоқ келажиги оид ҳаётини масалалар ҳал этилмоқда эди. С'езд Коммунистик партия ва халқимизнинг самарали меҳнат аjoyибларини тўпалай ҳамда мамлакатимизда коммунизм қурилишнинг узугвор программасини белгилаб берди.

Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида халқ ҳўжалигини кескин суратта юксалтириш, оғир саноатни янада ривожлантириш ва ялғор техника базасига кишлоқ ҳўжалигини, енгил ва озиқ-овдат саноатини ҳартомонлама тараққий этдиришда, шунингдек маданий қурилиш соҳасида катта муваффақиятларга эришилди. Бешинчи бешйиллик план ошиғи билан бажарилди.

Област меҳнаткашлари бешинчи бешйилликнинг сўғиги йили — 1955 йил давлат плaнларини мўддатидан илгари бажариб, халқ ҳўжалиғи ва маданий қурилишнинг бarcha соҳаларида катта гaлaбaларга эришди. Тошкент обaстa ва шаҳар статистика бошқармасининг халқ ҳўжалигини ривожлантириш давлат плaнларининг 1955 йилда бажарилиш аjoyибларини тўғрисида газетамизда бeсiлaн ақарбoдга кeлтирилган ҳужжатлар обaстимиз меҳнаткашларининг меҳнат гайрати, ениёй активлиги нақадар ошганлигини ёрқин ифодалаб берди.

1955 йилда Тошкент обaстa ва Тошкент шаҳар саноатида ялми маҳсулот ишлаб чиқариш плaни 105 процент, шу жумладан Тошкент обaстa қорхоналарида 104 процент ва Тошкент шаҳар қорхоналарида 105 процент бажарилди.

Илгoр қорхоналар бу муваффақиятларга социалистик мусoбақани кeнг ривожлантириш, рацoнализаторлик тақдирларини ишлабчиқаришга жoрий қилиш, ялғорларнинг бoй тажрибасини кeнг омaлаштириш асосида эришилди.

Областимиз меҳнаткашлари кишлоқ ҳўжалигини ривожлантиришда ҳам катта гaлaбaларга эришди. Областимизда 1955 йил давлат плaни тaйбeрaлaн плaни мўддатидан илгари муваффақият билан бажарилди.

1955 йилда янги мaйлoн 1954 йилда ибoсaтaн ачa кўпайди. Мақкажўхoри ва жўхoри экиллари 2,7 бaрaвaр, қoлғoслaрдa эсa 6,5 бaрaвaр oртди.

Пахта етиштиришнинг прогрессив мeтoдларига ўттиш соҳасида кўп ишлар қилинди. 1955 йилда кўпгина трактор, сeлeкa, култиватор, пахта тeриш мaшинaлaри ва бoшкa мaшинaлaр тeрaйитилгaн қaтoр oрaлaрида ишлaш учун мeслaнтирилди.

Машина-трактор стaнциялар паркi янги тракторлар ва бoшкa кишлоқ ҳўжaлиғи мaшинaлaри билaн тўлдирилди. МТC-ларда трактор ишларининг ҳaжми 1954 йилда нисбaтaн 11 процент кўпайди.

Сaнoaт ва кишлоқ ҳўжaлиғи соҳасида эришилган кaтта муваффақиятлар билaн бир кaтoрда, ўтган йили ишмизда жилинги камчиликларга ҳам йўл қўйилди. Областимиздаги сaнoaт қoрхoнaлaрининг дeярлeк 18 процент давлат тошхирқaриғини бажармади. Шунингдек кўпгина қoрхoнaлар давлат плaнини бажарган бўлсалар ҳам, айрим муҳим буюмлар ишлаб чиқаришда ачa oрaдa қoлдилар. 3-нчи гингт заводлар бошқармиси, Охaнoтoр цeмeнт зaвoдi, пaплoқ-трикотаж фaбрикaси, «Ўртoқ» қoнфeт фaбрикaси ҳaдa Мaҳaлaли ва ёқaлғи сaнoaти обaстa бўлими, шунингдек ҳўнaрмaнчилик кooпeрaцияси кaби айрим қoрхoнaлар ҳaмдa тaшкилoтлар шулaр жумлaсидaн.

Маҳaлaлий партия ва кaсaбa сoюз тaшкилoтлари сaнoaт қoрхoнaлaрида йўл қўйилaтгaн камчиликларини пuxтa ўрaнмишлари ва бу камчиликларини тугaтишда, илгoрлар тажрибасини кeнг омaлаштиришда қoрхoнaлaрининг ҳўжaлик раҳбaрлaри, партия ва кaсaбa сoюз тaшкилoтлaрлaри яқиндан ёрдам бeришлaри лoзим.

Ўртoқ Н. С. Хрушчeвининг КПСС Мaркaзий Кoмитeтининг партия XX с'езидa қилгaн ҳисoбoт докaдaида ва Н. А. Буглaнaкиннинг СССР халқ ҳўжaлиғини ривожлантиришнинг 1956 — 1960 йилларда мўжaлaтгaн oлтинчи бешйиллик плaн юзасидан КПСС XX с'ездининг Дирeктивaлaри ҳaқида қилгaн докaдaлaрида халқ ҳўжaлиғининг буюк пeрcпeктивaлaри, янги бeшйилликнинг узугвор вaзифaлaри

белгилаб бeрилди. Докaдaида мамлaкaтнинг ишлабчиқариш кучлaрини янaдa юксaлтиришнинг муҳим аҳaмияти алоҳидa қaйд қилинди.

СССР халқ ҳўжaлиғини ривожлантириш oлтинчи бeшйиллик плaнининг асосий вaзифaлaри—oғир сaнoaтни устун дaржaдa ривожлантириш, тeхникaни тинмaй тaрaққий eтдириш ва мeхнaт унoмдoрлигини oшириш бaзасида халқ ҳўжaлиғининг ҳaммa тoрмoқлaрини янaдa кeнг мик'бeдa ўстиришни тa'минлaшдaн, кишлоқ ҳўжaлиғи ишлабчиқаришини кeскин ривожлaтиришнинг амaлгa oширишдaн ва шу асосдa совет халқининг мoддий фaрoвoнлигини ва маданий сaвиясини ачa oширишга эришилган ибoрaтдир.

Янги бeшйилликда мeхнaткaшларнинг мoддий аҳoлиғи янaдa яхшилaн, мaдaний сaвиясини oшириш, oғир мeхнaтни енгиллaштириш, иш шaрoитини ҳaртoмoнлaмa яхшилaш, кeскaлaрининг ҳўжaтини бaжo кeлтириш кaби ҳaётий мaсaлaларгa кaтта аҳaмият бeрилди.

Олтинчи бeшйиллик тўғрисидаги Дирeктивaлaрда ишлaш ва хизмaтчиларнинг рeал ишхaқини тaхминaн 30 процент, қoлғoчиларнинг дaрoхaлaрини эсa кaмидa 40 процент oширишга эришилгaн вaзифaсi қўйилгaн. Олтинчи бeшйилликда ишчи ва хизмaтчиларнинг ишхaқи кaмaйитилмaгaн ҳoлдa асa-сeкин eтти-сoллик иш кунига ўттиш амaлгa oширилди. Яқин вaқтaлaр ичидa дaм oлиш кунлaри oлдидaн ва бaйрaмoдди кунлaрида иш кунини кeки сoғaт қисқaртириш жoрий қилинди. Пeнсия билaн тa'минлaнaн тубaн яхшилaнaди. Шаҳарларда уй-жoй қурилишининг ҳaжми дeярлeк икки бaрaвaр oртди. Бaрчa шaҳарларда ва кишлоқ жoйлaрида умумий ўртa тa'лим асoсaн амaлгa oширилди, мaкtaблaрини пoлитeхникaлaш кeнг жoрий қилинди. бoлaлaрини тaрбиелaш ишлaри яхшилaнaди ва тaкoмилaштирилди.

Коммунистик партия ўзининг бутун фaолиятини халқнинг бахт-саодати учун қурилиш кeдди ва ҳoзир ҳaм тинмaй гaмхўрлик қилиб кeлмoқдa. Бу гaмхўрлик КПСС XX с'ездининг тарихий Рeзoлюцияси ва Дирeктивaлaрида янaдa ёрқинроқ ифoдa eтилди.

Олтинчи бeшйилликнинг сaнoaт соҳасидaги энг муҳим вaзифaлaри — биринчи нaбзaтдa қoрa ва рaнгли мeтaллургияни, нeфть, кўмир ва химия сaнoaтини ривожлантириш, элeктрoстaнциялар қуриш сур'aтлaрини тeзлaштиришни тa'минлaш, мaшинaсoзликни, эйнeкc тaкoмилaштирилгaн тeхникa, тeмирчилик-пресс мaшинaлaри, aвтoмaт ва усунa вoситaлaрини ишлаб чиқаришни тeз сур'aтлар билaн ўстиришни тa'минлaшдaн ибoрaтдир. Шу билaн бир вaтoрдa енгил ва oзиқ-oвдaт сaнoaтини, халқ ҳўжaлиғининг бaрчa тoрмoқлaрини, кeнг истe'мoл мoллaри ишлаб чиқаришни ўстириш нихoтдa зaрур.

Олтинчи бeшйилликда Ўзбeкистондa қишлоқ ҳўжaлиғининг бaрчa тoрмoқлaрини, шу жумладан пахтачиликни ривожлантиришга кaтта аҳaмият бeрилди.

КПСС XX с'езди Дирeктивaлaрида: «Кишлоқ ҳўжaлиғи соҳасида пахтачиликни янaдa ҳaртoмoнлaмa ривожлантириш энг муҳим вaзифa дeб ҳўсoблaнди. 1960 йилда 1955 йилдагидa нисбaтaн пахта eтиштириш тaхминaн 1,5 бaрaвaр, гўш — 2,4 бaрaвaр, сўт — 2,3 бaрaвaр, мун — 1,9 бaрaвaр, қoрaқул тeриси — 1,5 бaрaвaр, пиллa — 1,6 бaрaвaр кўпaйтилди. Сўғoрилгaнлaр ва тoғ eтaклaрини зoнaлaрдa қриммaйиш жунли ва мaданий жунли қўйчиликни ривожлантириш, чўл-дaшт зoнaсидa қoрaқул қўйчилигини ривожлантириш тa'минлaнсин», дeб кўрсaтилди.

Бу вaзифaлaрини амaлгa oширишдa oблaстимиз меҳнaткaшларининг мунoсoб ҳисeб кўшмoқлaри шўбҳасидaн. Партия тaшкилoтларининг энг муҳим вaзифaси XX с'езд Дирeктивaлaрини мeхнaткaшлар oмaсис ўртaсидa кeнг пpoпaгaндa қилишдaн, сaнoaт, кишлоқ ҳўжaлиғи ва мaдaний қурилишнинг бaрчa тoрмoқлaрида, партияний-тaшкил қaдaм eниёй-агитaция ишлaрини ҳoзирги тaбaбaлaр дaржaдa кўтаришдaн ибoрaтдир.

КПСС XX с'ездининг Рeзoлюцияси ва Дирeктивaлaрида бeниҳoя руҳлaнган oблaстимиз мeхнaткaшларининг меҳнaт гaйратини, янoдй тaшaббуc буюлдеқ қaйнaмoқдa. Партия, кaсaбa сoюз тaшкилoтлaри ва ҳўжaлик раҳбaрлaри мeхнaткaшларнинг тaшaббуcлaригa бoшчилик қилишлaри, улар ўртaсидa социалистик мусoбaқa ва нoвaтoрлик ҳaрaкaтини кeнг кyлoч eлиғишгa ҳaртaрaфaмa ёрдам бeришлaри лoзим.

КПСС XX с'ездининг қарoрлaридан чeкис ялғoлaнган oблaстимиз мeхнaткaшлaри бутун куч-билимларини XX с'езд белгилаб бeртaн буюк пpoгpaммaни амaлгa oширишга, oлтинчи бeшйилликнинг биринчи йили — 1956 йил давлат плaнини мўдaтидaн илгари бажаришга сaфaрбaр eтaдилaр.

Олтинчи бешйилликнинг биринчи йили—1956 йил планини мўддатидан олдин бажарамиз!

Кузнецк кўмир ҳавзасидаги қорхоналарда ишлаётган шахтёрлар, шахта қуручилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг

М А Ж Б У Р И Я Т Л А Р И

Совет халқи СССР халқ ҳўжалиғини ривожлантиришнинг олтинчи бешйиллик плaни юзасидан партия XX с'ездининг Дирeктивaлaрини гoйг бaлaнд руҳ билaн кyтиб oлди.

Социалистик eкoнoмикaни янaдa юксaлтиришдaн ибoрaт бўлган бу гoйг кaтта пpoгpaммaдa халқ ҳўжaлиғининг eтaкчи тoрмoқлaридан бири бўлган кўмир сaнoaти кaтта ўрин тугaди.

Коммунистик партия ва Совет ҳўкумати кўмир сaнoaтини бутун қoрaлaр билaн ривожлантириш тўғрисида, шaхтaлaрини ва қурилишларини ялғор тeхникa билaн тa'минлaш тўғрисида, шaхтёрларнинг ва шaхтa қуручиларининг меҳнaт ҳaмдa турмуш шaрoитларини яхшилaш тўғрисида тинмaй гaмхўрлик қилмoқдaлaр.

Кузнецк ҳaвзасининг шaхтёрлaри ва шaхтa қуручилари oмaвий социалистик мусoбaқa асoсидa, дaвлaтнинг гoйг кaтта ёрдам билaн бeшинчи бeшйиллик плaнида кўмир чиқариш юзасидан бeлгилaнган тошхирқин мўдaтидан илгари бажаришдa, ўтган бeшйиллик мoбaйилдa Кузбaсeдa кўмир чиқариш 53,6 процент ўзи; мeхнaт унoмдoрлиғи 28,7 процент oшилди; бир тoннa кўмирнинг тaннaрхи 19,5 процент кaмaйдди. Кўмирчилар учун 714,5 минг квaдрaт мeтр уй-жoй ва мaдaний-мaшиний ахтиёблaргa хизмaт қилaдигaн 364 тa бино қурилди.

КПСС Мaркaзий Кoмитeти июль Плeнумининг кўмир чиқаришни тeхникa жиҳaтидaн янaдa тaкoмилaштириш тўғрисидаги қарoрлaригa мувофиқ, Кузбaсe шaхтaлaрида oғир ва кўп мeхнaт тaлaб қилaдигaн пpoцeсслaрини мeхaнизaциялaш, янги қoнчилик тeхникaсини, мeхнaтни унoмдoрлиғининг пpoгрeccив мeтoдларини жoрий қилиш соҳасида кaтта ишлар oлиб бoришмoқдa. Қaлғиқ қaтaмaқлaрини қaйбoи oлдидa янги систeмa ўлaнтирилмoқдa, кўмирни oқиқ ва гидрaлик усунлaрдa чиқариш иши ривожлaнмoқдa.

Илгoр шaхтaлар бўлган «Суртaнхa», «Пoдcаeвскaя-1», № 7-Б, «Абaтeвскaя-1» шaхтaлaрининг, илгoр «Бoчaтeкий», «Свeбoдний» ва бoшкa рaзрeзларнинг қoлғoчи вaзифaлaри ишлабчиқариш соҳасида кaтта муваффақиятларга эришилди. Бу шaхтaлар ва рaзрeзларнинг қoлғoчи вaзифaлaри ой сaйин плaндaн тaшқaри кўмир чиқариб бeришмoқдaлaр.

Биз қoнчилик тeхникaсидaн чинaкaм унoмaли фoйдaлaнaтгaн, юқoри унoмaли мeхнaт лaмунaлaрини кўрсaтaтгaн ажoйиб ишлaбчиқариш илгoрлaри билaн фaхрlaнaмиз. Кўмир қoмбaйлaрининг мaшинистaри Дeмидoвич, Дaнилeвич, Бeлoв, Нeстрeнko, Свиридoв ўрғoқлaр; зaбoйчиқилaрдaн Сувoрoв, Гринь, Усoв ўрғoқлaр; Вaлeгoв, Мoсин, Гoлшeн, Мaтвeй ўрғoқлaрининг пpoдoцтклар бpигaдaлaри; пичг ўрнaтучилaрининг Дмитрийeнo, Мaйeр, Eрeмeeв ўрғoқлар бoшчилиғидaги бpигaдaлaри; учaсткa бoшлeқилaрдaн Сeрoв, Мусиeнo, Кoвaлeв ўрғoқлaр; шaхтa бoшлeқилaрдaн Гутoв, Oтц, Пoлoкoв ўрғoқлaр ва бoшкa кўпгинa ўрғoқлар билинги ҳaмдa қoнчиликчиcлaр учун нaмунa кўрсaтмoқдaлaр.

Облaстнинг шaхтa қуручилари шaхтaлар, уй-жoй, мaдaний-мaшиний oб'eктлар қуриш сур'aтлaрини тeзлaштириш учун, қoнчилaри қaзиш сур'aтлaрини тeзлaштириш учун қурашмoқдaлaр. Шaхтa қуручиларининг илгoр қoлғoчиlарини «Кaпитaлaзизм—3» ва Стaлин нoмидaги шaхтaларининг eтвoллaрини қaзигaн вaқтдa ойиғa 100 мeтрдaн кўпoқ eтвoллa тaйбeрaб бeрилди.

Шу билaн биргa биз ўз шaхтaлaримиз, қурилишларимиз ва қoрхoнaлaримизнинг фoйдaлaнмaлaтгaн ачa кaтта рeзeрвaлaргa

Коммунистик партия oғир сaнoaтнинг, биринчи гaлдa қoрa вa рaнгли мeтaллургиянинг, кўмир вa нeфть сaнoaтининг, eнeргeтикa, мaшинaсoзликнинг, химия мaҳсулoтлaри вa бинoқoрлик мaтeриaллaри ишлaб чиқаришнинг ўсиб oлдидa бoришини бундaн кeйин ҳaм тa'минлaшни шaк-шубҳacиз зaрур дeб ҳисoблaйдим. Шу блaн биргa, с'езд ижтимоий ишлaбчиқаришнинг ҳoзирги вaқтдa эришилгaн дaржaсидa фaқaт ишлaбчиқариш вoситaлaри ишлaбчиқаришнингa эмaс, бaлки халқ истe'мoли буюмларини ҳaм тeз сур'aтлaр блaн ривожлантиришгa имкoн бeрaди, дeб ҳисoблaйдим.

(КПСС Мaркaзий Кoмитeтининг ҳисoбoт докaдaи юзасидан Совет Иттифoқи Коммунистик пaртияси XX с'ездининг рeзoлюциясидaн).

соғига бу йил тозалаш фронтининг илгари силжигани 1955 йилда эришилган даража нисбатан 10 процент оширишни та'минлайми.

Кончилик-шахта ускуналаридан фойдаланишни кучайтириш ва Кузбасс шахтaларида янги қoнчилик тeхникaсини — Гумeнник қoмбaйлaрини, тиккa қaтлaмларини мeтaллa тиргaқлар билaн қoмплeкс мaҳкaмлaш, янги қaтлaмларини мaҳкaмлaш учун енгил тигишчи ишчиларни, ўртaчa қaлинлиқдaги қaтлaмларини мaҳкaмлaш ва кўмирни қaтлaм-қaтлaм қилиб қaзиб oлиш учун кaтoқли ишчиларни жoрий қилимиз.

Яккa-яккa усундa, бpигaдa усундa вa кўрсaлaрда ўргaтиш йўли билaн 1956 йилда 40 минг ишчининг яқиниғи ва учинчи қaсбaни eгaлaб oлишгa эришaмиз.

«КУЗБАССШАХТОСТРОЙ» КОМБИНАТИ БУЙИЧА

Қурилиш-монтаж ишлари йиллик плaнини 1956 йил 28 дeкaбpыгaчa, уй-жoй ва сoциaл-мaдaний oб'eктларини қуриб фoйдaлaнишгa тoшхирқин йиллик плaнини 1956 йил 25 дeкaбpыгaчa бажарамиз, йилгa жaм'и 6,4 миллион тoннa кўмир чиқараoлдигaн 5 тa шaхтaни вa бир кўмир рaзрeзини ҳaмдa бир суткaдa 2800 тoннa кўмир тoзaлaб чиқараoлдигaн фaбрикaни мўдaтидaн илгари ишгa тoшхирқин тa'минлaймиз.

Қурилиш-монтаж ишларида бир ишчининг иш унoми йиллик плaнини 2 процент oшириб бажарамиз вa қурилиш тaннaрхини 3 процент кaмaйтирaмиз.

Ер қaзин ишларини мeхaнизaциялaш юзасидан 1956 йилгa бeлгилaнган тoшхирқин 1,2 процент, бeтoн тaйбeрлaш юзасидан 1 процент, сувoқчилик вa бўёқчилик ишлари тoшхирқини 1,5 процент oшириб бажарамиз.

Пирик гинг бoқлaр ишлaб чиқаришнинг ўлaнтирилaмиз вa 1956 йилдa ашa шу бoқлaрдaн 16,5 минг квaдрaт мeтр уй-жoй мaйлoни қурашмиз.

1956 йилдa тeмир-бeтoн тoбигaтлар ишлaб чиқаришнинг тaшкил қилaмиз вa улар билaн 350 мeтр вeртикaл eтвoллaрини мaҳкaмaйлaймиз.

Йилгa 30 минг кубoмeт тeмир-бeтoн буюмлар ишлaб чиқараoлдигaн Тoмeнcкeк зaвoдидaн вa ҳaрбир 5,0 минг кубoмeтp-лик 2 пoлигoнини мўдaтидaн илгари 1956 йилдa ишгa тoшхирқин, қурилишдa йигмa тeмир-бeтoн ишлaтишни 1955 йилдaгидa нисбaтaн 70 процент кўпaйтирaмиз.

КУМИР МАШИНАСОЗЛИГИ ЗАВОДЛАРИ БУЙИЧА

Анжерекдаги Ленин oрдeнли «Свет шaхтeрa» зaвoдi ҳoдимларининг қoлғoчи йиллик плaнини 20 дeкaбpыгaчa бажариш, мeхнaт унoмдoрлигини плaнaдaгидa нисбaтaн 1,8 процент oшириш вa мaҳсулoт тaннaрхини плaнaдaгидa нисбaтaн 2 процент кaмaйтириш мaжбуриятини oлдиди. Плaндaн тaшқaри 1,2 миллион сўм микдoрдa мaблaг жaмғaриш тa'минлaнaди, Гумeнник кoнcтpукциясидaги кўмир қoмбaйлaр вa СКР—20 мaркaли кyчли шaхтa тpaнcпoртлaри ишлaб чиқаришнинг мўдaтидaн илгари ўлaнтирилaди.

Кўмир мaшинaлaри ишлaбчиқарадиган «Кузбaссудбoгaнчeниe» трeстi бўйичa oддий кўмирни тoзaлaш вa кoнцeнтpатлар ишлaб чиқариш йиллик плaнини 25 дeкaбpыгaчa бажарамиз вa тoзaлaш фaбрикaларидa мeхнaт унoмдoрлигини плaндaн тaшқaри 2,5 процент oширaмиз.

Биз зиммaмизгa oлгaн мaжбуриятларини ишлaбчиқаришнинг ички рeзeрвaлaригa мaкcимaл дaржaдa фoйдaлaниш ҳисoбидa бажармoқчимиз. Шу мaқсaддa биз ўз oлдидaгидa 1956 йилдa кўшмичи рaвшиндa 25 тa шaхтa вa рaзрeзлa пpoектa бeлгилaнган иш кyвaтлaрини ўлaнтиришгa эришил вaзифaсини қўймoқдaмиз. Тoзaлaйдиган зaбoйлaрдa мeхнaтни унoмдoрлигини ачa яхшилaш вa қилгaн гaйрaғий бўйичa ишлaтгaн зaвaлaр сoвини янaдa oшириш ҳи-

Киселёв зaвoдидининг мeхнaткaшлaри йиллик тoшхирқини 101,0 процент бажариш, мeхнaт унoмдoрлигини плaнaдaгидa нисбaтaн 2 процент oшириш, мaҳсулoт тaннaрхини плaнaдaгидaн тaшқaри 1,0 процент кaмaйтириш вa плaндaн тaшқaри 1 миллион сўм микдoрдa мaблaг жaмғaриш мaжбуриятини oлдиди. Турли ҳaжмдaги шaхтa вaгoнeткaлaрини пoтoқ усундa ишлaб чиқаришнинг вa кўмирни гидрaлик усундa чиқaргaн вaқтдa кўмирдaги сувини йўқoтиш учун цeнтpифугaлaрини кўпaб ишлaб чиқаришнинг тaшкил қилaдигaн.

Кузнецк мaшинaсoзлик зaвoдi мeхнaткaшларининг қoлғoчи 1956 йилгa дaвлaт плaнини мўдaтидaн илгари бажариш вa кaмидa 1 миллион сўмлик қўшмичa мaҳсулoт тaйбeрлaб бeриш мaжбуриятини oлдиди. Мeхнaт унoмдoрлигини плaнaдaгидaн тaшқaри 1 процент oширдиди. Мaҳсулoт тaннaрхини кaмaйтириш плaнини oшириб бажаради вa плaндaн тaшқaри 600 минг сўм мaблaғни тeжaйдиди.

ПРОЕКТЛАШ-КОНСТРУКТОРЛИК ВА ИЛМИЙ-ТЕХНИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТЛАРИ БУЙИЧА

«Кузбaссипpoшaхт» институтининг инженерлaри вa тeхникaлaри пpoектлaш-қил-иш ишлари йиллик плaнини 25 дeкaбpыгaчa бажариш мaжбуриятини oлдиди, пpoектлардa йигмa тeмир-бeтoн кoнcтpукцияларини, йирпик бoқлaрини вa тeжaми янги бинoқoрлик мaтeриaллaрини қўлaнишнинг кўздa тузмoқдaлaр. Йилгa 8,0 миллион тoннa кўмир чиқараoлдигaн энг йирпик Итaт кўмир рaзрeзининг пpoектини мўдaтидaн илгари тaйбeр

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Илмий кадрлар тайёрлашга жиддий эътибор берайлик

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XX с'езди олтинчи бешйиллик планни амалга ошириш юзасидан совет халқи олдидagi конкрет ва амалий вазифаларни белгиллаб берди. Олтинчи бешйиллик планнинг муваффақиятли амалга оширилиши кўп жиҳатдан совет олимлари ва илмий ходимларнинг салоҳи ва қишлоқ хўжалик ишлабчиқариларининг муҳим вазифаларини ҳозирги замон фани ва техникаси еришган ютуқлар асосида ҳал қилиб беришларига, илмий муассасаларнинг аса ҳалқ хўжалигининг барча соҳалари учун қўлай илмий кадрлар етказиб беришларига боғлиқдир.

Тошкент шаҳар, Марказий район партия комитетининг ақинда бўлиб ўтган пленуми ана шу масалани муҳофаза қилди. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясида ва олий ўқув юрталарида аспирантура ҳамда докторантура орқали илмий кадрлар тайёрлашнинг аҳоли ҳақида қилинган доқдаларга, шунингдек музокараларда қатнашган ўртоқларнинг сўзларига эришилган баъзи ютуқлар билан бирга, бу соҳадаги жиддий камчиликлар қай қилиб ўтилади.

Кейинги 10 йил ичда Фанлар академиясининг институтларида қабул қилинган 765 аспирантдан фақат 234 киши фан кандидати деган илмий даражани олиш учун диссертация ёзди. Бунга шу сабаб бўлидики, Фанлар академиясининг президиуми, институтларнинг раҳбарлари ва илмий советлари аспирантлар қабул қилишга юзали қарорамондир. Буларча илмий ходимларнинг олий ўқув юртини тасмоллаб олган дипломларидан баҳо кўрсатишлари эътибор берилди, уларнинг илмий ишта қобилиятлари бериш-йўқли эканлигини ениб кўриш каби масаланинг асосий томонига ҳам аҳамият берилмоқда. Натигада кўпгина аспирантлар белгиланган 3 йил мўйбдилга диссертацияни ёзиб тасмоллаб олганига ёки илмий ишта қобилиятсизлиги сабабли аспирантурадан чиқариб юборилмоқда. 1944 йилдан 1955 йилгача 284 киши диссертацияни ёзиб тасмоллаб олганига учун, 147 киши эса илмий ишта қобилиятсизлиги учун ва бошқа сабаблар билан аспирантурадан чиқарилиди.

Аспирантларга илмий раҳбарлар белгиланган, ана шу раҳбарлардан ўзига берилиб қўйилган аспирантнинг тақдир учун жавобгарлигини талаб этиш иши ҳам кўнгилдагилек таъкид этилган. Аспирантлар раҳбарлиги қилаётган 170 олимдан фақат

90 таси фан докторидир. Фанлар академиясининг 19 ҳақиқий а'зосидан фақат 9 киши, 26 мухбир а'зосидан 8 киши аспирантлар тайёрлашда қатнашади. Тарих фанлари доктори ўртоқ Н. Ғуломов ўзига берилиб қўйилган 9 аспирантдан фақат икки кишини фан кандидати қилиб тайёрлади. Академия президенти ўртоқ Т. Зоҳидов кейинги 10 йил ичда фақат 2 та, Фанлар академиясининг ҳақиқий а'зоси ўртоқ Т. Саримсоков битта фан кандидати тайёрлади. Юридик фанлари доктори ўртоқ О. Ғиновов эса ўзига берилиб қўйилган 7 аспирантдан бир кишини ҳам фан кандидати қилиб тайёрламади.

Пленумда райондаги олий ўқув юрталари ҳам илмий кадрлар тайёрлашда жиддий камчиликлар борлиги кўрсатилди.

Фанлар академиясининг президиуми, илмий-техникнинг институтларининг раҳбарлари ва илмий советлари, олий ўқув юрталарининг ма'муриятлари ва партия танкилотлари аспирантурага қабул қилинадиган кишиларнинг ишлабчиқариларини маълумасига эга бўлиши қанчалик катта аҳамиятга эга эканлигига, шунингдек илмий кадрлар тайёрлашда ҳалқ хўжалигининг эҳтиёжларини ҳисобга олиш зарур эканлигига ҳали ҳам кам эътибор берилмоқда. Натигада тарих ва ҳуқуқ фанлари бўйича илмий кадрлар республикада эҳтиёж учун керагидан ортқиқча тайёрлангани ҳола, пахтачилик, гидроэнергетика, нефть геологияси, кўмир геологияси, мелiorация ва республика ҳалқ хўжалигининг бошқа муҳим соҳалари учун илмий кадрлар жуда кам тайёрланмоқда. Баҳо-ланки, ана шу соҳалар бўйича илмий кадрларга бўлган эҳтиёж жуда каттадир. Бунга ана шу ҳам сабаб бўлмоқдаки, республикада Давлат план комиссияси илмий кадрлар тайёрлаш ҳали шу вақтга қадар планлаштирмай қолмоқда. Шунинг учун ҳам Фанлар академияси ақин йилларда республикага атом физикаси, пахта биологияси, автоматика, телемеханика ва бошқа соҳаларда ишлаш учун қанча мухталиси тайёрлаб бериш кераклигини билдириди.

Пленумда илмий кадрлар тайёрлашда йўл қўйлаётган камчиликларни узиш-келиб бартараф қилиш ва бу муҳим ишни ҳозирги куннинг юксак талаблари даражасига кўтариш юзасидан амалий тадбирлар белгиланиб, резолюция қабул қилинди.

Х. АБДУСАМАТОВ.

Насаба союзларининг энг яхши киноустановкалари

ВПСФС насаба союзлари киноустанова-лари Бутуниттифоқ музоабасининг 1955 йил тўртинчи кварталдаги ақинлари бўйича Сталин вомидати Тошкент тўдмачилик комбинатининг Маданият саройи киноустанова-лари ҳодимлари коллективига кўчма қизил байроқ ва биринчи пул мукофоти берди. Бу Маданият саройида 1955 йилнинг тўртинчи кварталда 165 мингта ақин киши фильмлари кўрди. Пландан ташқари юздан ортқи сезане ўтказилди.

Тўдмачиларнинг Маданият саройида

тамошабиналарга хизмат кўрсатиш иши яхши йўлга қўйилган. Сеанслар бошлан-пи олдидан ақинлар темаларида лекция ва сўхбатлар ўтказилмоқда. Илмий-оммабон ва техник фильмлар мунтазам суратда кўрсатишмоқда. Тематик фестиваллар ўтказилмоқда, болалар учун сеанслар ташкил қилинмоқда.

ВПСФСнинг иккинчи пул мукофоти Тошкент темирйўзчалар Маданият саройининг киноустанова коллективига берилди. (ЎзТАГ).

Босилмаган материаллар изидан

«Тошкент ҳақиқати» газета редакция-сида газетхонлардан бир гуруҳи хат ёзиб, унда Тошкентдаги граммпиастияка заводи халқимизга манзур бўладиган пластинкаларни ҳам тайёрлашганини кўрсатилган эди. Мулла Тўйиб Тошмуҳамедов, Домлаҳамид Ибодов, Ҳожи Абдулазиз ва шулар каби халқ ҳофизларининг ашуалари ёзилган пластинкалар бирор мағзи-нида топилмади, лекин унга эҳтиёж юп. «Муншум» журналининг ўтган йил 7-нчи сонида Ўзбекистон ССР Маданият ва министри классик марома-лар ёзилган

пластинкаларни чиқаришга эътибор бер-май қилаётганини таъкид қилинган бўлса-да, ҳалқимиза қечқандай ўзгариб бўлмаган. Редакция фактларини ақиндан ва чора кўриш учун халқи Ўзбекистон ССР Маданият ва министрига йўлдан ақинди.

Республика радиофондацияси Бош бошқарманининг бошлиғи ўртоқ Назимовнинг редакцияга хабар қилишига, келса сан'ат усталарининг ашуалари пайка-га ёзилиб матрицага олиниши учун Москвага юборилган. Матрица олингандан сўнг завод пластинка ишлашга киришади.

Сиз чигит экишга қандай тайёрланмоқдасиз?

Янада кўпроқ пахта етиштириш учун

Мирзачўй районидида Сталин номи колхоз 1954 йилгача ҳам давлат пахта тайёрлаш планини бажармасдан келар эди. Бунинг асосий сабаби шу эдики, колхозда илгор агротехника қўлланимас, меҳнат ва ишлабчиқариларини уюштиришда планли иш қилинмас эди. Шунинг учун куч ва моддий-техника воситаларидан фойдаланишда тартиб йўқ эди.

Колхозчилар ўтган йил бу камчиликлардан тўғри хуоса чиқардилар ва пахтачиликда янги, прогрессив методларни ва илгорлар таърибасини қўлландилар, меҳнат иштиёмини мустаҳкамладилар, техника воситаларидан тўла ва унунали фойдаланиш юзасидан тегинли тадбирларни белгиллаб, уларни тўла ва сифатли қилиб амалга оширдилар. Чигит асосан торқатор-лаб ва квадрат-уялаб экилди. Кўпгина майдонларда тўза қатор оралари икки-еттигитирилаб, колхоз давлатга ҳар гектар ердан 25 центнердан пахта топишди. Колхознинг айрим бригадаларида ҳосил янада мўл бўлди. Масалан, 11, 12, ва 15-нчи бригада а'золари ҳар гектар ердан 27—28 центнердан пахта топишди.

Сталин номи колхознинг а'золари ўтган йилги ютуқларини мустаҳкамлаб, бу йил ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил олишга қарор қилдилар. Ҳозир ана шу қарорни бажариш учун дада ишларини қилиб юборилар. Шу куллари ариқ-зовуларни тозалаш ишлари кучайтирилди. Баъзи бригадаларининг дала-лари қўйқийи ва бошқа маҳаллий ўғитлар қўйлаб чиқарилаётди. Шунга ўхшаш кўлам экин кампаниясига зарур бўлган техника ва транспорт воситаларини ремонт қилиш ишлари ҳам планли равишда олиб боришмоқда.

Колхозчилар чигитни энг қўлай муддатда экиб олишни та'мин этиш учун ақин кулларида шугурни бериламан, ериш чигит экишга тайёрлаш ишларини қилиб юборишга ҳозирлик кўрмоқдалар.

М. ИСАЕВ.

Оширилган мажбуриятлар олмоқдалар

Шу кеча-қундузда Сирдарё районининг меҳнатқарорли, азамат пахтакорлари ҳамда қишлоқ хўжалик муассасалари жо-нажон партияизмининг XX с'езди қарорларини эъ қонқиш билан қутиб олдилар.

Оқунбобоев номи колхозининг меҳнат-севар а'золари партия ва ҳукуматизмининг доно сифатини қўлаб-қувватлаб, бу йил пахта майдонларини 1200 гектарга кенгайтириб, ҳар гектаридан она-Ватани-мизга пландириб 34 ўрнига 38 цент-нердан ҳосил топиширишга аҳд қилдилар.

Райондаги машина-ёксакатор станция-сининг коллективи КПСС XX с'езди ма-териалларини эъ қизиқиш билан ўрган-моқдалар.

— Жоножон Партия ва Ҳукуматизми-нинг доно сифати, — дейди станция директори ўртоқ Копотева, — совет халқининг маданияти ва ҳаёти даражасини янада юксалтириш вазифаларини белгиллаб берди. Бунинг коллективимиз 1956 йилги ер ва тулроқ ишлари планини 8 ойда бажариш мажбуриятини олди. Ана шу олдинги мажбуриятини шараф билан бажариш учун фидокорона меҳнат қилаётган мажбурият Максименко, Корженко ўртоқлар смена топиширишга 140-200 процент-га етказиб бажармоқдалар.

С. ХУДОБЕРГАНОВ.

Янги усулда чигит экишда қатнашадиган кадрларни ўқитиш-ўргатиш ишларини намунали олиб борайлик!

Оржоникидзе МТСи 14-нчи трактор бригадасининг тракторчиси Пулат Ражабов ва унинг сменадони Аҳмад Эргашев ўртоқлар қишлоқ хўжалик асбоблари ремонтини тугалладилар. Суратда: (ўнгда) П. Ражабов, А. Эргашев ўртоқлар университетга тиркаладиган култиваторни кўздан кечир-моқдалар. А. Палехов фотоси.

Район раҳбарлари эътиборидан чепда қолаётган колхоз

Бобут районидида Каганович номи колхоз 1953 йилда 808 гектар майдонинг ҳар гектаридан партономалда 25 ўрнига 27 центнердан ҳосил топишди, пахта тайёрлаш планини 113,1 процент бажар-ган ва ўша йили пахтанинг ўзидан сак-кам 7 миллион сўм даромад олган эди.

Лекин колхоз кейинги йили ишни бў-шаштириб юборди, 1954 йилда пахта ҳо-сили бирдан қамайиб кетди. 1955 йилда келганда аҳоли янада ёмонлашди. Мас-алан, 1954 йилда ҳар гектар ҳосили 19,5 центнерга тўғри келган бўлса, 1955 йилда эса 17,78 центнерга тушиб кетиб, 1953 йилга нисбатан ҳосил гектарига 9,22 центнердан қамайитириб юборилди.

Бунинг сабаби шуки, колхоз правлене-си (раиси ўртоқ Д. Пўлатов) кейинги йи-ларда ишлабчиқариларига ташкилий-агротех-ник раҳбарлиқни бутунлай бўшаштириб юборди. Кадрлар билан ишлашда нотўғри йўл тутди. Ишда сигнал, таъриблар, таъкилотчи бригада бошқаларини тар-биялаб, ўқитириш ўрнига уларни ишдан четлаштириш, иккинчи даражали ишлар-га кўчирлиш каби нотўғри практика асо-сида иш олиб борди. Масалан, бирнеча йиллардан бери мўл ҳосил етиштириб кел-аётган таърибали бригада бошқаларидан ўртоқ М. Мадатов вазифасидан олиниб, кассирликка, ўртоқ Н. Маматқулов ма-ани мудирлигига, ўртоқ Ж. Ҳожибобоев ферма уйчиқчилигига тайин этилдилар. Со-биң полевод ўртоқ Нуриллаев ҳам асосий ишдан олиниб бошқа вазифага кўчирилди.

Ишлабчиқариларини билимдон раҳбар-ларни ўрнига таъриббасиз, кўпичина иш-ни узда-бололмайдиган, нўпоқ кишилар қў-йилди. Натигада ишлабчиқариларига раҳбар-лик қилиш сусайди, бригадаларга меҳнат иштиёмини бўлашиб кетди, агротехника тад-бирлари эъ муддатда сифатли қилиб амалга оширилмади, айниқса янги, про-

грессив методларни жорий этишга жуда вазакчилиқ билан қаради. Ана шу са-баблар туфайли колхозда икки йилдан бўйи сурункасига ҳосил қамайиб кетмо-қда, колхоз ташкилий-хўжалик жиҳатдан бўшашиб, қолоқ бўлиб қолди.

Бу ҳол колхоз правленесининг ҳечбир таъкилотчилик қилиб қаради. Улар аҳолини ту-затиш, колхозни ташкилий-хўжалик жи-ҳатдан мустаҳкамлаш тўғрисида бутунлай ўйламайдилар. Бунга кўлам экин кам-паниясига таърибгарликнинг бориши аққол мисол бўлаолди. Бу йил колхоз 730 гектар ерга чигит экишга киришди. Шундан куз ва қиш давомида 470 гектар ер ҳай-далган бўлса, 354 гектар ер бир грамм минерал ёки маҳаллий ўғит солинимасдан ҳайдалган. Ҳайлов сифати паст, кўп май-донларда ерлар 15—20 сантиметр чуқур-лиқдагина ҳайдалмоқда. Давлат томонидан берилган 438 тонна минерал ўғитдан ати-ғи 45 тоннаси таниб олди.

Маҳаллий ўғит жамғирлиш, ариқ-зову-ларни тозалаш, транспорт воситалари, ас-боб-ускуналарнинг ремонт қилиш ишлари ҳам ўзла-жўда бўлиб ётипти.

Каганович номи колхозининг қолоқ бў-либ қолганини, ундаги ишнинг бориши Бобут район ташкилотларига ма'лум. Броқ район ташкилотлари, МТС раҳбар-лари бу колхозни тузатиш тадбирларини кўрмайтиради.

Олтинчи бешйилликдаги асосий вазифа-ларининг бири қолоқ колхозларни кўтариш, уларни мустаҳкамлаш, серҳосил ва серда-ромад хўжаликка айлантиришдир. Бобут район партия ва совет ташкилотлари қо-лоқ колхозларга нисбатан муносабатни ўз-гартиришлари, қишлоқ хўжалик маҳсуот-ларни етиштиришни кўпайтиришнинг бу муҳим резерваридан фойдаланиш учун курашмоқлари керак.

Ф. МИРСОЛИЕВ.

Кўламга таърибгарлик кўриш бу йил ҳам ёмон

Чинов районидида Сталин номи колхоз-да кўлам экин кампаниясига таърибгарлик ишлари жуда секинлик билан бораётди. Айниқса колхознинг 1, 2 ва 3-нчи брига-далари далаларида ҳечким кўринмади. Ҳолбуки бу уччала бригадала қарапай 172 гектар пахта майдонининг бир гектари ҳам ҳалқимиза ҳайдалмаган. Бошқа брига-далардаги ишларни ҳам яхши бораётди, деб бўлмади.

Колхоз правленеси давлат томонидан берилган минерал ўғитларни таниб олиш тўғрисида ҳечқандай чора кўрмаётди. Иш ҳамма жойда ҳам пухта уюштирилмагани-ғи учун маҳаллий ўғит жамғирлиш ва уни далага чиқариш жуда сўст олиб бориш-моқда.

Ариқ-зовуларни тозалаш, асбоб-ускуна-ларни, транспорт воситаларини ремонт қилиш тўғрисида раҳбарлар жуда кўп гапирдилар, лекин амалий иш қилиш учун ҳечким бош қотирмади.

Сталин номи колхозда ўтган йил ҳам кўламга пухта таърибгарлик кўрилмаган эди. Худди ана шунинг учун ҳосил қамай-иб кетди, колхоз давлат пахта тайёрлаш планини бажаромай қолди. Афсуски, колхоз правленеси шундай ёмон аҳолидан тўғри хуоса чиқариб олмаётди. Шунинг учун улар бу йил ҳам ўтган йилги хато-ларини такрорламоқдалар.

Чинов район партия ва совет ташкилот-лари, МТС раҳбарлари Сталин номи кол-хоздаги ҳолири аҳоли билан қизиқиш-лари, кўламга таърибгарлик кўришда колхоз правленесига, партия ташкилотига нисбатан таъабанчилиқни оширишлари керак.

А. ТОШПУЛАТОВ.

Ремонт ишлари тез ва сифатли тугаллансин

Оқдўғрой районидида 2-нчи МТС раҳбар-лари, «ҳали кўлам экин кампаниясига ақинига вақт бори, деб хотиржамлик қай-фиятига бериб, трактор, сепка ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик асбобларининг ре-монтини ўринсиз кечиктирмоқдалар. Бри-гада механикларининг устидан доимий контролликнинг ўрнатилмаганини, бел-гиланган графиканинг бажарилишини кузати-б туралмаслиги натijasида ремонтдан чиқарилаётган трактор ҳамда сепкалар жуда сифатсиз бўлиб, талабга мувожаз жо-вор бормайди. Бундай ҳолини ўртоқ Абду-рахмонов бошқарётган ремонт бригадаси-га учратиш мумкин. Бригада механик-торлари ремонтдан чиқариб Ленин номи колхозга юборган ДТ-54 маркали трактор кўздан кечирилганда, техника кўригидан ўзгариш зарурлиги аниқланди. Шунингдек тракторга тиркалаган плуг ҳам паста-пар-тиш ремонт қилинган.

МТСнинг, айниқса ўртоқ Шеремко бошчилиқ қилаётган механикзорларга ўр-тасида илтизоом бутунлай бўлашиб кетган. Ишга кеч қилиб, барвақт кетини одат туси-га кириб қолган.

МТС директори Мухторов, партия та-шкilotининг секретари Иромоов ўртоқлар ўз ишларини қайта қурилишлари, мавжуд трактор, сепка ҳамда бошқа қишлоқ хў-жалик машиналарини қисқа вақт ичда сифатли ремонтдан чиқаришни та'мин этишлари зарур. Бунинг учун МТСда бар-ча имкониятлар мавжуд.

М. КАНЗАФАРОВ.

ИҚТИСОДИЙ ТЕМАДА

Олтинчи бешйилликда меҳнат унумдорлиги

КПСС XX с'езди социалистик ишлабчи-қариларини асосда юксалтириш ва таъким-лаштиришнинг, халқимиз моддий фаровон-лигини кескин даражада ошириш ва ма-даний савиясини юксалтириш ҳамда Вата-нимиз муҳофа қувратини мустаҳкамлаш-нинг янги улуғвор программасини ишлаб чиқди. Бу программани ижролик билан амалга ошириш мамлакатимизда коммуни-стик жамият қурилиш соҳасида қўйил-ган юмат катта қадм бўлади.

Олтинчи бешйиллик — совет мамлакат-ининг ишлабчиқариларчи кучларини янада кенг мўл'еда ривожлантириш, ҳалқ хўжа-лигини ишлабчиқариларининг янада юксак техника даражасига ўтказиш бешйилли-гини, барча сифат кўрсаткичларини жиддий ра-вишда ошириш ва хўжалик раҳбарлигини яхшилаш бешйиллигини бўлини лозим.

КПСС XX с'езди Директиваларида меҳ-нат унумдорлигини ошириш масаласига айниқса катта эътибор берилган. Чунки, меҳнат унумдорлигини ошириш соци-алистик ишлабчиқариларини янада юксал-тиришнинг, иқтисодий бойлиқни кўпайти-ришнинг, халқимиз моддий ва маданий тур-мушини систематик равишда яхшиллаб-беришнинг, давлатимиз иқтисодий ва мудо-фа қувратини тинимли мустаҳкамлашнинг энг муҳим шароитлардан биридир. Қайта-лаш шароитида эса меҳнат унумдорлиги-ни ошириш миллионлаб меҳнатқарилар-нинг моддий турмуш шароитининг ёмонла-шиши, уларни эксплуатация қилиниши тобора ортаборлиқ билан боғлиқдир.

Коммунистик партия ва Совет давлати улуғ Лениннинг меҳнат унумдорлиги оқи-бат натижада янги иқтисодий турмузинг галаба қилиш учун энг муҳим ва энг асосий нарсалар, деган та'минотида ама-л қилиб, меҳнат унумдорлигини тинимли оши-ришга катта эътибор бериб келмоқдалар. Партияимиз XX с'езидида ҳам бу масалага катта аҳамият берилди. С'езд техникани янада тараққий этг'чирини шу асосда

меҳнат унумдорлигини систематик равишда оширишнинг учун кураш бизнинг иқтисо-дий систематик асосларининг асосини таш-кил этади, деб та'кидлади.

Ўтган бешйилликлар давомида Комму-нистик партиянинг доно раҳбарлиги остида ҳалқ хўжалиги юқори техника асосида реконструкция қилинди, янги-янги ила-бчиқариларчи қувватлари ишта тутирилди, рационализиаторлик ва иxtиро'чилик ҳара-кати кенгайтириш йўли билан анча иш-лар қилинди. Буларнинг ҳаммаси меҳнат унумдорлигини кескин даражада ошириш-ни та'минлади. 1955 йили мамлакатимиз-да меҳнат унумдорлиги 1913 йилдаги да-ражага нисбатан 8 ҳисса ортди. Айниқса с'унинг 15 йили ичда меҳнат унумдорли-ғи жуда тез сур'ат билан ўсди. 1940 йилдан то 1955 йилгача санаотда меҳнат унумдорли-ғи неки баравар олди.

СССРда меҳнат унумдорлигининг ана шундай тез сур'атлар билан ошишига соци-алистик ишлабчиқариларчи усулларини афзо-ланти туфайли, ҳалқ хўжалигининг ҳамма томонларида техникани тинимли тарақ-қий этириш юзасидан корхона коллектив-ларининг жиддий таъкиботкорлигини кенг қулоч ёлдириш туфайли эришиш мумкин бўлди.

Социалистик хўжалик шароитида меҳнат унумдорлигини оширишнинг моддий-тех-ника базаси ишлабчиқариларининг ҳамма со-ҳаларини янги, илгор, ҳозирги замон тех-никаси билан та'минлаш; иш процесслари-ни кенг механизациялаш ва автоматлашти-ришдан иборатдир. Партия ва ҳукуматнинг ҳамхўрлиги натижада ҳалқ хўжалиги-нинг ҳамма соҳаси юқори иш унунали ра-вишда та'минлашиб турипти. Бу, ишчи-ларнинг меҳнат шартинини яхшиламоқда ва иш унунали оширмоқда.

Олтинчи бешйиллик юзасидан берилган Директиваларда санаотда меҳнат унумдор-лигини ҳамда 50 процент ошириш кўзда тутилди. Партияимиз Марказий Комитети

бундай катта вазифани қўйиб билан бирга, уни бажаришнинг конкрет йўлларини ҳам кўрсатиб берди. Н. С. Хрушчев ва Н. А. Булганин ўртоқларининг доқдаларида ҳам-да с'езд қарорларида шу нарсга аниқ ва равшан кўрсатиб ўтилдики, меҳнат унум-дорлигини бундан бўлиб кескин даражада ошириш учун даставвал корхоналарни энг янги техника билан кўпроқ қурулантириш ва илгор, прогрессив технологияни кенг жорий қилиш, иш процессларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштиришни ҳартомонлама кенгайтириш, мавжуд уску-наларни модернизация қилиш, корхоналар-ни иқтисодлаштириш ва шу асосда потек методларга кўчиш, меҳнатни уюштириш тўбдан яхшилаш, ишчилар ва ускуналар-нинг иш вақтида бевор турлишларини йўқо-лаш ва шунингдек, брэмчи ишларга сарф-лашилган меҳнатни иқсон беришга қамай-тириш лозим.

Бу шарт-шароитларнинг қанчалек кат-та аҳамиятга эга эканлигини областимиз саноатининг бешйилликда бошб ўтган йўлдан ҳам кўриш мумкин. Меҳнат унумдорлигини оширишга хизмат қилаёт-ган барча тадбирларни амалга ошириш учун эърайбат билан курашган областим-из саноат ҳодимлари бешйилчи бешйиллик мўйбдилда катта галабаларни қўлга кир-тирдилар. Фақат 1955 йил тўртинчи кварталининг ўзида меҳнат унумдорлиги-ни белгилангандан 11,6 процент оши-ришнинг ўзи қўшимча равишда бирнеча миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш имкониятини берди. Областимиздаги «Таш-хиломаш», Ленин номи металлургия, «Чирчикселимаш», крупа заводлари, «Уз-бекуголь» трестга, 4-нчи ёр заводи ва ас-бобсозлик заводи каби йўлаб илгор корхо-налар бу соҳада аниқла яхши натижа-ларга эришдилар.

Област саноат корхоналари, транспор-ти ва қурилиш ташкилотларининг ҳодим-лари 1956 — 1960 йилларга мўлжаллан-ган СССР ҳалқ хўжалигини кескин дара-

жада юксалтириш программасини эър мам-нуният билан ма'қуллаб, уни бажариш учун барча имкониятларни сафарбар қилишга бел боғламоқдалар. Ўйлаб илгор корхона-ларнинг коллективлари ўз зиммаларига 1956 йил планини муддатидан олдин бажариш юзасидан оширилган мажбуриятлар олмоқда, бу мажбуриятларни муваффақият-ли бажаришга хизмат қиладиган ақин резерварини қилибди топишмоқда ва ишта соқмоқда. Шу жиҳатдан «Подъемник» за-вои коллективини намуна қилиб кўрсата-булади. Бешйилчи бешйиллиқни юқори кўрсаткичлар билан ақинлаган бу коллектив йил бошдан бошлаб меҳнат унумдорлиги-ни ошириш йўли билан маҳсулот ишлаб чи-қариш тобора кўпайтирмоқда. Буерда ян-варий ойининг ўзида меҳнат унумдорлиги 2 процент оширилди. Бундай галабалар-нинг гарови шу бўлмоқдаки, завод ишчилари ҳамда инженер-техник ҳодимларининг илгорий таъкиботкорлиги машина ва ме-ханизмларнинг иш унунали ошириш, техно-логия жараёнининг соддаштириш, опе-рацияларга процессларни дискартириш—умуман, меҳнат унумдорлигини оширишга хизмат қиладиган резерварини мақсима-л даражада фойдаланишга сафарбар этишган. Рационализиаторлик ва иxtиро'чиликнинг қим-матли тақдирлари корхона ма'мурияти то-монидан тезда қўлаб-қувватланади ҳам

